

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Tipografia Stefan Mihăescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenți ziarului din județe.
 In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Bioul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Bioul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Liniș mică pe pagina IV 30 bani.
 Reclame pe pagina III-a 5 lei. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Seriozile nefrancate se refuză.
 Articole nepublicați nu se înapoiază.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

OBSERVATORIUL METEOROLOGIC

Buletin atmosferic, Sâmbătă 12 Ianuarie

Elemente climatice	ERI		AZI
	2 ore p.m.	8 ore seră	
Temperatura aerului la umbra	-5.4	-7.4	-9.0
" " maximă	—	-4.3	—
" " minimă	—	-7.5	-10.4
" " fără apărat	-4.6	-7.4	-8.8
Barometru redus la 0°	760.8	761.4	763.4
Tensiunea raportată în milimetri	2.6	2.1	1.7
Umiditatea relativă în procent	85	81	75
Vântul (direcția dominată)	N.E.	N.E.	E.N.E.
" " (intensitatea)	7.7	11.0	10.3
Raportările speciale	0.0	0.1	0.0
Ploaia	Fulgă	0.0	0.0
Actionometru (0-100)	40.7	—	3.4
Nebulositatea (0-10)	10	10	9

Aspetul zilei:

Ei, foarte noros, poleu subțire; seara vînt foarte barometru staționar. Astăzi dimineață. Foarte noros, barometru se urca incet.

Directorul Observatorului: St. Hepites.

NOTA.—Temperatura este dată în grade centigrade; înălțimea barometrului în milimetri de mercuriu. Între medie și vîntul se măsoară în metri pe secundă. Evaporatiunea apelor și ploaia sunt socotite în milimetri de grosime. — Gradul de claritate a cerului se măsoară cu grade actinométrice, socotite 0 grade la întuneric și 100 grade, atunci când cerul ar fi cu desăvârșire fără nori și în atmosferă nărăfi vaporii de apă. Nebulositatea este măsurată de la 0 la 10; cifra 0 înseamnă un cer cu totul senin, iar 10 arată un cer cu desăvârșire acoperit de nori.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

23 Ianuarie, 1885—3 ore seara.

Londra, 23 Ianuarie
 Standard speră că Europa, luminată de victoria trupelor engleze în Abuclea, va incita să discute în privința situației Englezilor în Egipt.

Elberfeld, 23 Ianuarie.
 Comisarul de poliție Gottschalk a dispărut în bioului poliției.

Manheim, 23 Ianuarie.
 S'a arestat un individ care aruncă piatra în bioului poliției. I s'a găsit niște scrisori revoluționare și niște schite carlinașează pe consilierul de poliție Rumpff asasinat de curenț în Frankfurt.

Roma, 23 Ianuarie.
 Camera deputaților a respins, prin 168 voturi contra 75, un amendament al d-lui Bacăuianu privitor la convențiunile drumurilor de fier.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pagina III-a

București, 12 Ianuarie

Situatiunea este destul de grea. Lucrul acesta a început să fie simțit chiar în rândurile majorității. Se vede că vacanțele, punând pe mandatar în raport cu alegătorii, i-au făcut să simtă suspinele ce es din piepturile producătorilor și din ale comercianților. Din nenorocire însă, la noi, impresiunile nu ţin mult. Făpturile istorice s'aprind curând, dar tot curând li trece și focul.

Știm și prea știm că de multe sunt suferințele cari rod organismul Statului român. Nu odată le-am expus în aceste coloane; nu odată am căutat să stimulăm pe oamenii noștri de la cărmă la lucru; nu odată am arătat modul nostru de a vedea pentru îndreptarea suferințelor Statului. Dar glasul nostru n'a putut, se vede, pătrunde adânc în convingerile celor ce aveau răspundere; său, dacă uneori pătrunsa, el n'a putut determina punerea hotărâtă la lucru.

In mai toată activitatea noastră politică, am făcut legiuiri apriorice, condus de principiile liberales, iar nici-de-cum legiuiri isvorite din trebuințele de intărrire și de propăsire materială și morală a poporului român. Lipsa de studii asupra realității a predominat mai tot-dă-ună la facerea legilor. Si e lucru constatat că numai atunci am făcut operații trainice, când am fost călăuziți de ideea conservării naționale.

Dar invățul rău, amestecat cu căteva formule din catechismul liberal și înveluit în molateca lenevie, a stabilit tare energiele noastre și ne-a făcut să privim pe dăunătorii suprălucrările și să luăm rezoluții ușurele.

Necesitatea unei modificări esențiale în deprinderile noastre de a munci pare astăzi de toți recunoscută. Cuvintele de nouă eră să pronunțate cu convingere de către Sveran au reșunat un moment în toate conștiințele. Dar echoul s'a pierdut cu incelul, aşa că astăzi suntem tot acolo unde eram mai năște. Putin mai sunt cei cari gădesc la nouă eră, cei cari sunt vredniți și răspunde harnic la îndatoririle impuse de dinspre, și nu pierd increderea bine motivată în posibilitatea inaugurării ei reale.

Sunt la noi partide și grupuri destule, cari poartă fel de fel de etichete. Dar dacă le întrebă pe fiecare, ce cred despre cutare trebuință publică, cum socotesc că se poate aduce vrăjimătări pozitive în cutare suferință, cari le sunt ideile constructive față cu cutare cestiune

de amănumit, devenită însemnătoare prin slabiciunea organismului nostru social, — le veză codindu-se, aruncându-șteava proposiții vagi, trimițându-te la o programă ce nu există sau incurcându-te în declarații de dorințe nobili, dar cari nu au a face cu suferință simțită.

Citeam mai alătă-eră intr'un organ de publicitate mare, susținut de un partid cu „tradiții”, cum luate peste picior întrebările foarte firești, în viață constituțională, ce se adresează partidelor și grupurilor noastre politice, și anume: Unde vă este programă? ce credeți că trebuie făcut pentru cutare său tutare trebuință?

Noi stăruim a crede că aceste întrebări sunt foarte serioase, și că este mai în folosul cetățenilor, mai în folosul țării și chiar al partidelor, ca denele să răspundă limpede și amănumit la ele, să spună pe deplin și înțeles ce găndesc și să se lege fie-care a se tine de vorbă.

Trebuie să modificăm și vechile obiceiuri ale luptelor politice, și să punem în locul sfadelor personali, acuzărilor fără temei, duelurilor de fraze apelsivite, discuțiunile rece, luminată, obiectivă, asupra intereselor publice, critica constructivă care caută cauzele, care propune remedii.

Sunt la ordinea zilei atâtea cestiuni de mare interes național.

Ce facem pentru țărani și pentru meseriașul român?

Cum organizăm comuna rurală și statornicim justiția săteanului?

Ce facem cu invățământul public?

Cari sunt măsurile de luat pentru a combate cu succes criza monetară?

Ce e de făcut în administrația Statului și pentru economia națională?

Nu sunt oare acestea cestiuni de mare însemnatate, cari merită să ocupe serios creierii oamenilor noștri politici, cari reclamă un răspuns bine chibzuit din partea tuturor acelora ce se cred vredniți de guvernământ?

Reprezentanții țării au fost intimilați de pretutindinea, cu întrebările: Ce faceți în Cameră? ce faceți în Senat? căci agiuil ne omoară, căci bucatele ni se strică, căci săracia bate la ușă?

Și dacă Parlamentul rău făcut până acum nimică pentru curățirea acestor suferințe, dacă deneșul nu va fi în stare să facă ceva care să șureze creutatea situației, — patruții fi va a ne mulțumi cu critica și a nu căuta ca, prin luminiile făcăriuia, să deșteptă pe cei adormiți, să îl silim a găndi și lura, să le arătăm ideile noastre și să le lăsăm apoiai, când toate silințele ar fi zadarnice, întreaga răspundere a neactivității lor.

Astfel credem noi, că ar trebui să facă toate partidele și grupurile, în cari sunt împărțiti pușinii noștri oameni politici, prin glasul lor și prin condeiele lor.

De aceea le-am cerut tuturor programelor sămănuite, soluțiunile deslușite față cu trebuințele ce dau junghiuărăi organismului nostru.

Am auzit pe d. Dim Brăianu zicând că este „mazarist”. Nu știm dacă programa de coaliție de la Mazar-paşa poate fi un răspuns în-

destulă astăzi, dar tot e un răspuns.

Ce zise însă frațiunea «vechea partidă național-liberală»?

Ce zice mareea partidă liberal-conservatoare?

Nu este oare folositor de a vorbi națională limpede asupra situației spinendu-nde se găsește, cum se pot înălța primejdiele, cari sunt măsurile de mantuire?

Dacă nu ni s'ar arunca ironii, ieftine de combinat în starea patologică în care se află mințile, am înădrăsnii să spunem că noi am căutat să ne arătam pările asupra acestor cestiuni, și că până acum n'am putut întâlni obiecționi bine fundațiate, nici proponeri noi cari să ne facă a privi mai cu incredere ziua de măine.

Si par că nimeni nu vrea să se convingă, că cu căt vom întârziă mai mult lucrarea reparatoare, cu atâtă greutatea situației va fi mai amenințătoare pentru viitor.

CRONICA ZILEI

La ministerul domeniilor, consiliul superior în unire cu delegația Severinului lucrează pentru prepararea completă a proiectului unui târg de rămatori, în capitala Mehedințiilor.

Se zice, că o parte din alegătorii col. I senatorial din Brăila a oferit d-lui C. Borescu candidatura pentru maturul corp.

Un mare număr de cetățeni din Ploiești au adresat Em. S. Mitropolitului prim o petiție în favoarea archiereului Calistrat, pe nedrept și neregulat suspendat din serviciul episcopal. „L'Ind. roum.” publică textul acestui petiționat.

D. ministru Chițu, fiindcă indispus, n'a putut ești din casă; deci n'a putut să fie primit în audieri de către M. S. Regele, după cum ne informază unele organe de publicitate.

In privința înlocuirii d-lui baron de Sa, urmă, ministru germanie în București, cu d. comite dr. Busch, actual subsecretar de Stat la Berlin, „Românul” e informat, că nimic nu este pozitiv.

D. comite Busch va avea de ales între legațiiile de la Atena, București și Haga.

Stefan Popovici este numele telegrafistului român din Arad care a inventat noul aparat telegrafic pentru scrierea cu albastru a depeșelor.

Fiu primului ministrului, tânărul Ion Brăianu — ne spune „L'Ind. Roum.” — a trecut cu succes al doilea examen de la școala centrală din Paris.

Ni se spune că d. dr. Calenderu se află la Viena, chiomat iată o consultare medicală.

Bătrânul și distinsul medic Capșa se află căteva zile bolnav. Am dorit să anunțăm că de curând insănătoșirea eminențului medic.

Astăzi se sfârșesc examenele primului semestrul de la școalele secundare din țară.

Mercurea vîntoare, va fi un bal deschis în sala Bossel, pentru sporirea fundamentală societății revistei „Literară”.

În anul acesta, comercianții din București vor da un bal în sala teatrului național, la începutul lui Februarie.

După pregătirile ce scim că s'au făcut, acest bal promite să fi unul din cele mai splendide.

Ministerul afacerilor străine face cunoșcut navigatorilor, în urma unui avis al ministerului de marină al Greciei, că iluminarea farului „Panagia” din insula Paxos a reînceput la 1 (13) Ianuarie 1885.

Am notat, în zilele trecute, cu multă placere, cum Epitropia așezămintelor brâncovenesc știe să vină în ajutorul suferinților și să indeplinească inaltele gânduri filantropice ale pioșilor fondator. Si cind zicem Epitropia așezămintelor brâncovenesc înțelegem actuala administrație, care, sub conducerea energetică și bine chibzuită a colonelului Bibescu și sub inteligența supraveghere a Em. S. Mitropolitului Primărie, a realizat, în cărtă-vă ană imbinățările vrednice de multă laudă. Cine cunoaște mai de aproape lucrurile, știe că această administrație a putut spori cu 45% veniturile moșilor și a putut să cumperi un mare domeniu, Cervenă, de la principalele Dim. B. Șirbeiu.

Acest fapt, — adăus pe largă clădirea noastră biserică Domnița Bălașa, facerea Azilului, înființarea frumoaselor grădină, a casei de autopsie și a capelei mortuare, întreținerea model a Spitalului și a accesoriilor sale pănă la noua bucătărie sistematică, — notează o gospodarie seioasă.

Cu multă mulțumire dară, aducem la cunoștință publică rezultatele acestei bune administrații și constatăm că acum, după 48 de ani de la instalarea acestei fundații, epitropia a făcut o excelență întrebuințare a unei părți din fondul său de rezervă, cumpărând avantajos un immobil întins, care compensează fondațiunea de pogoane cedate improprietăților prin legea rurală și măresce astfel avere a așezămintelor.

Sunt aci fapte vrednice, care o noarează Epitropia și despre cari oricine va lua cu placere notă.

opune la o garanție internațională cu scopul de a proteja navigația, dar că să resistăm la orice proiect de neutralizare, ce ar putea să ne priveze de comunicațiile noastre libere cu Indiile în casă de reshou.

«Standard» se pronunță de asemenea contra propunerilor Franței și cere de la guvernul englez o acțiune viguroasă și energetică, ce trebuie să aibă de cunțat de ordine: «Egiptul pentru Egipten sub protectoratul britanic.»

«Daily News» ține un limbaj mai rezervat. Într-un articol, ce se consideră a fi inspirat din locuri mai inalte, această foaie zice, că propunerile Franței, de și neacceptabile, cu toate asta oferă oarecărri baze pentru negocieri ulterioare, facându-se concesiuni reciproc.

Franța—urmează foaia engleză—pozădă în Egipt interes mult mai mari de către altor puteri, cari n'au în valea Nilului de către un interes curat sentimental. Este deci evident că un control internațional s'ar reduce de fapt la un control anglo-francez și o garanție europeană ar deveni o garanție anglo-franceză.

«Daily News» conchide în acești termeni:

«Nu desperăm de a ajunge la o întegritate amicală cu Franța. Ceream numai ca interesele indigenilor egipieni să fie luate în considerație cu toată atenția ce ele comportă. E probabil că, după ce se vor fi regulat afacerile financiare și se va fi terminat ocuparea militară engleză, puterile se vor opri la ideea neutralizării Egiptului sub garanția Europeană. Dar aceasta nu va opri pe țară de a se găsi înșă; aceasta ar fi impracticabil cu controlul internațional, propus de Franță.»

Rusia în Asia

Citim în «Neue Freie Presse»: Cetățenia Coreei pare a intra în o nouă fază. Ziarul «Nowostî» comunică într-o corespondență din Hongkong, că Rusia are de gând să se stabilească în Oceanul pacific și să ocupe insula Quellport la sudul Coreei. «Nowostî» observă, că importanța ocupării insulei este invederă. Prin aceasta s'ar procura Rusiei o poziție militară, oarecum în Coreea însăși, și îl asigură vecinătatea imediata a unei țări, unde Rusia vrea să câștige influență. Japonia s'ar bucura chiar de o întârziere a influenței rusești în Coreea, de oarece în acest cas ar putea conta sigur pe un sprijin al Rusiei față cu China, iar despre un protest al Chinei nu poate fi vorba acum, pentru că Rusia, ocupând insula, se mulțumește în fond numai cu un avantaj mic, iar daca s'ar amesteca în conflictul franco-chinez și în alacerea Coreei ar putea obține avantaje mult mai considerabile. «Nowostî» crede că nici din partea altor puteri nu s'ar întâmpina vreodată o opozitie.

Resboiu franco-chinez

După cum se scrie din Shanghai că «Standard», flota chineză, ce a plecat la Formosa să atace escadra admirala Courbet, stă sub ordinile admirala Sebelin, un fost căpitan de corveta al marinei germane și este

compusă din 12 nave. Admiralul german nu e deplin independent, deoarece mandarinul chinez Woh ar fi comandant suprem. Fiecare navă chineză are un comandant german și 24 artilieristi germani, cel puțin așa asigură foile engleze din China. Dacă s'ar confirma aceste stiri, apoi ar fi destul de rău, dacă întrădevăr sunt oficeri și soldați germani, cari trag spada pentru Chișinău și în contra unei puteri europene. Foile franceze s'au mărginit până acum de a înregistra aceste vesti, fără să facă vreodată observații. «Neue Freie Presse» zice în privința aceasta: «Dacă s'ar întâmpina o ciocnire între flota chineză, condusă de Germani, și cea franceză și dacă aceasta din urmă ar suferi chiar un eșec, atunci aceasta ar putea avea cele mai rele urmări pentru pacea Europei».

MONETA NOASTRA DE 5 LEI

«L'Indépendance roumaine», sub titlu Criza monetară a reproducă un articol după ziarul «Patria» din Iași, semnat P. Donici, prin care tinde să demonstreze că criza actuală din țară se datorează lipsii de valoare intrinsecă ce prezintă bucațiile noastre de argint de 5 lei, din cauza că această moneta ar fi bătută în baza legii din 14 Aprilie 1867, și prin urmare, cu titru 835 milimi în loc de 900. «Monitorul oficial» de azi zice că acest articol fiind de natură a induce în eroare pe publicul care nu este în curent cu cestiuarea monetară la noi, ministerul finanțelor ține a arăta:

1. Că moneta națională de argint de 5 lei nu a putut a se bate în baza legii monetare din 14 Aprilie 1867, deoarece această lege nu prevede fabricația unei asemenea monete în rândul

2. Că baterea monetelor naționale de 5 lei s'a executat la noi în virtutea legii din 28 Marte 1879, publicată în «Monitorul oficial» din 1/2 Aprilie 1879, a legei din 22 Iunie 1881, publicată în «Monitorul oficial» cu No. 71 din 20 Iunie (1 Iulie) același an, și în fine a legii din 14 Aprilie 1882, publicată în «Monitorul oficial» No 17 din 20 Aprilie (2 Mai) 1882, cari legi, atât împreună că și în parte, prescriu că fabricația monetelor de argint de 5 lei se va face în bucați de argint având un diametru de 37 milimetru, în greutate de 25 grame, cu o toleranță de trei milimi în mai mult sau în mai puțin și un titru 900 milimi, cu toleranță de două milimi în mai mult sau în mai puțin; prin urmare, o moneta intrătoare conformă cu sistemul monetar al unui latine în rândul

Dovadă că moneta națională de argint de 5 lei s'a bătut în conformitate cu aceste din urmă legi, avem:

1. Cele 950 procese verbale încheiate de comisiunea de control și supraveghiere atașată pe lângă Monetaria Statului, în cari se arată că aceste monete sunt intrătoare conform legilor mai sus menționate, adică cu un diametru de 37 milimetru, cu o greutate de 25 grame, cu titru 900 milimi și în limitele de toleranță prescrise de lege;

2. Rapoartele din 8 și 9 Octombrie 1880 ale d-lui Riche, chimistul Monetariei din Paris, adus din străinătate

de guvernul român pentru a se asigura de mersul fabricației monetelor noastre; rapoarte prin care d-sa, în urma unui număr însemnat de analize efectuate în Monetaria noastră asupra unei serii lungi de fabricații în monetă de 5 lei, demonstrează, într'un mod convinsor, cum că această monetă se află întrătoare conformă cu dispozițiile convențiunii monetare a unui latine;

3. Tabloul tarifar al valoarei monetelor tuturor statelor străine, publicat în anuarul biurolui de longitudini din Paris pe anul 1882, pagina 276 și următoarele, în care tabloul bucată de 5 lei românească se fixează la 4 franci și 96 centime, adică întrătoare ca bucătă de 5 franci ale Franței, Belgiei, Italiei, Elveției și Greciei.

Din cele ce preced rezultă dar că moneta noastră de 5 lei este fabricată în toate condițiunile prescrise de legile monetare ale Statelor cari fac parte din convențiunea unui latine;

CORESPOND. „ROMANIEI LIBERE”

Comuna Mălini (Suceava)

Domnule Redactor,

Caabonat al ziarului domniei voastre, am găsit de cuvintă a vă comunică următoarele:

D. I. Kalinder, administrator domeniilor Coroanei, cu ocazia venirei d-sale la demeniu Mălini, — în zilele de 24, 25 și 26 a curentei, — lăsat a adâncă impresiune în inimile tuturor din comună, cari doresc înflorirea și prosperitatea ei. — Biserica și școala au fost punctul principal de care s'a interesat în primul ordin. Interesându-se de starea bisericilor și de preotii, a binevoită în zestră monastirea Slatina cu 2 rânduri vestimente alese, precum și la bisericile din cotunile: Mălini, Drăcenii și Gănești, căte un rând de fiecare; iar prin d. arendaș al acestui domeniul, a dispusă a se refacă acoperemântul bisericel din cotuna Drăcenii și a se repară acoperemântul bisericel din centrul com. Mălini, oferind la preotii din comună în număr de 6 căte 50 franci de fiecare.

S-a interesat cu deamărtul de starea materială cu deosebire a școalelor din Mălini și Gănești, oferind pentru ambele suma de 400 fr. cu destinație a se imbrăca: 20 elevi pentru școala din Gănești, 10 elevi și 10 elevi pentru acea din Mălini.

Localul școală din Mălini, care e pe cale de ruină, a promis a se reconstrui din nou din partea Majestății Sale Regelui, precum și înzestrarea ambelor școală din comună cu mai multe obiecte necesare, ca globuri artificiale, portretele M.M. L.L., cărți la copii sărmani etc.

A mai oferit 50 lei spre a se distribui la săracii din comună.

Toate aceste însemnări imbuñătățiri, provenind din partea Majestăței Sale Regelui, sunt niste frumoase exemple pentru rădicarea și respectul cuvântului și pentru incurajarea și respinderea instrucțiunii publice.

Clerul, consiliul comunal și subsemnatul, ca interpreti, s'u adresat mulțumirii de recunoștință, devotament și respect M.M. L.L.

— Da, punte-le botnițe și căt de iute.

— Să pun botnițe lui Capi, Zerbino și Dolce, striga Vitalis, adresându-se mai mult publicului de căt agentului, dar d-ta nici nu te găndesc daca se poate. Cum oare renumitul doctor Capi, cunoscut de lumea întreagă, ar putea ordona medicamentele prin care se vinde pe nefericitul Joli-Coeur, daca numitul Capi ar purta o botniță la nas? ar fi alt-ceva cănd ar fi vorba de un alt instrument potrivit cu meseria lui de doctor, și care nu îl s'ar pune la nas bine înțeles.

După aceste vorbe isbuinind din roă, sgomotos și neinvins, puse capăt acestei scene.

— Daca măine căinii d-le nu vor avea botniță, striga agentul amenințându-ne cu pumnul, am să te dău în judecată; atât îl spun.

— Pe măine, signore, zise Vitalis, pe măine!

Si pe cănd agentul se depărta cu pași repezi, Vitalis rămase încovorat în două, într-o atitudine respectuoasă, și reprezentăriune continuă.

Credeam că stăpânul meu avea să cumpere botnițe pentru căinii; dar nici nu se găndi, ba chiar trecură să se găndă chiar să fie vorbă despre ceartă la agentul polițiesc.

Atunci luală curagiul să vorbesc eu:

— Daca vrei să nu îl rupă Capi botnița măine, în timpul reprezentării, îl zisei eu, mi se pare că ar fi mai bine să îl punem mai dinainte. Fiind supra-vehiat d'aproape, poate că îl vom obișnuia.

— Tu crezi, se vede, c'o să le pun botniță?

— Negresit, căci agentul mi se pare dispus să nu te lase în pace.

— Ești un tēran, și ca toti tērani îl perzi capul de frica poliției și a jandarmilor. Dar fi pe pace, măine voi face astfel ca agentul să nu poată să te dea în judecată, și în același timp ca elevii mei să nu fie prea nenorociți. De altă parte, mă voi săli ca pu-

De veți crede de cuvintă, rog respectuos a publica aceste rânduri în stimbul d-voastră ziar, ca cel ce este de răspândit în țară, de și am notificat toate astea, și jurnalul local: «Gazeta de Fălticeni».

Prințul vă rog, d-le Redactor, încredințarea stimei și a devotamentului ce vă păstrează.

V. Lovinescu.

CORPURILE LEGIUITOARE

Vineri 11 Ianuarie
La Senat aul alegat 77 de părinți conscriși.

— D. Vergati prezintă o petiție subscrisă de mai mulți negustori din Dolj contra sicanelor ce intimpină la graniță austro-ungară comercial de rămat.

— Se votează proiectul, trecut prin Cameră, pentru ridicarea la 10 lei vama unei sute de kilograme de sărăcă.

— Apoi comisia de verificare se ocupă cu cercetarea dosarelor pentru ultimele alegeri senatoriale.

— La Cameră s'au adunat 114 deputați.

— D. Cerkez anunță și desvoltă o interpelare în privința aplicării art. 15 din legea rurală, ce se referă la limitarea proprietăților improprietăților, constatănd că loară multă tărâni, după 20 ani de la aplicarea legii rurale, sunt cu păremânturile nemăsurate și arătând neajunsurile ce isvoresc de aci.

— Primul-ministrul răspunde că nici un guvern până acum n'a putut să dea deplină satisfacție cerinței acestui articol și că s'au făcut mari eșeri cu delimitarea chiar de la început, dar d-sa speră că, sporindu-se acum geniu și sfârșindu-se cu delimitarea proprietății din Dobrogea, va putea de la anul, cu oferit general, să înceapă și să satisfacția dorită și dreaptă.

— D. Carp arată părerea sa de rău, că se vine cu astfel de cestui nestudiate și că primul-ministrul își face iluzii. Domeniul dorințelor este foarte întins, dar Parlamentul nu-i e ertat să facă discuții fără rezoluții și să exprime numai dorințe. Cestuiunea e grea și trebuie bine studiată când se aduce în Cameră. E vorba aci de vrăo 6 milioane și de mulți ingineri; este vorba d'ă dreaptă împărțirea răneșilor și a islazelor. D-să arată, cătă trudă și-a dat, ca să facă o asemenea delimitare tărânilor de la moșia sa din Moldova.

— D. Iepureș se asvîrlă într-o gîmnastică politică, privește posomorit pe d. Carp și ie cu pîrhos apărarea primului-ministrului, alegându-se de jumătate.

— D. Dimâncă nu e satisfăcut ca d. Iepureș, ci din contră arată realele reale din țară și 18 fete dintre cari 18 israeliți. Total 41.

— Morți: 24 bărbați și 12 femei, dintre cari 6 israeliți. Total 36.

In Iași, de la 30 Decembrie până la 6 Ianuarie 1885, s'au născut 53 copii vii, ceea ce reprezintă pe anul întreg 33 6 la mia locuitori; din acești 53 copii, 43 au fost legitimi și 10 nelegitimi; 26 au fost băieți și 27 fete; 21 din părinți creștini și 29 israeliți. Nasceri de copii morți s'au înregistrat 4 băieți și trei fete. Numărul deceselor se siește la 40 adică 25,3 la una mie locuitori, socotit pe anul întreg, din care scotindu-se 7 decese de persoane venite din afară și decedate în oraș, rezultă numai 33 decese sau 20,9 la una mie locuitori; și 1 murit pe la localitățile lor, 11 în diferite spitale civile — în spitalul militar, — copii găsiți în Institutul Gregorian; 24 au fost de sex bărbați și 16 au fost de sex femeieesc; 25 au fost creștini și 15 israeliți. Cauzele principale ale decedelor au fost: pneumonie 4 cazuri, tulburămonială 2 cazuri, următoarele cauzuri letale: angina difterică 2 cazuri, erup 1 cas și septicemia 2 cazuri.

— Aceia căi asistaseră în ajun la scena cu agentul de poliție, reveniseră, și aduseseră cu ei și prietenii. La Tuluse oamenii poliției sunt foarte puțin înțeleși, ca mai pretutindeni, și totuș erau curioși să vadă, cum o să iasă din incercuirea bătrânelui italian, și cum era să invingă pe inamic.

— Cu toate că, Vitalis nu pronunță alte vorbe de căt: «pe măine, signore», fusese înțeles de toată lumea că această întâlnire dată și prima, era anunțul unei mari reprezentării în care se vor găsi ocaziuni de ris și de bătaie de joc la adresa poliției.

— De aci resultă grabă publicului. De aceia, văzându-mă pe mine singur, numai cu Joli-Coeur, mai mulți spectatori mă intrerupseră ca să mă întrebă deacă *Italianul* n'avea să vie.

— O să sosească indată.

— Si 'm continuam canzonetta.

— Nu soși insă stăpânul meu, ci agentul poliției. Joli-Coeur l'vezut mai înțăriu, și îndată, punându-și mâinile în solduri, și dându-și capul pe spație, începu să se plimbe în jurul meu de colo păna colo, țeapă, și cu o înțărișare ridiculă.

— Publicul începu să rîză și aplaudă de mai multe ori.

— Agentul fu impresionat rău, și 'mă indreptă niste priviri furioase. B'ne înțeles, acest lucru îndoiilaritatea publicului.

— Chiar mie 'm venea să rîz, dar nu prea aveam curaj. Cum era să se sfărăsească această afacere? Când Vitalis era acolo, nu 'mă păsa, răspundea el agentului. Dar acuferam singur, și mărturisesc că nu șiam cum

unul in ospitalul St. Spiridon, si altul in ospitalul Israelit.

In ziua de 23 Decembrie trecut, Andrei Nicolae Purniki si Gheorghe Bucur Vătășescu din comuna Cetățenii-din-Vale, județul Muscel, găsindu-se în vîrful stâncii numită colțul Soimului și luându-se la ceartă, au început a se imbrânchi așa că sărăciți amândoi după acea stâncă; cel d'anteiu a murit pe dată, iar cel d'al doilea a incetat din viață la 27 Decembrie.

STIRI MARUNTE

Iarăș un duel in Austria. Din Viena se a, nuntă, că Sămbăta a fost un duel cu sabia, aproape de Hüttdorf, intre Geza H. cadet-husar și locotenentul de rezervă doctorul Heinrich de I. Acesta a fost grav rănit la gât.

La Roma s'a primit stir din provincie, că în urma lăvinelor de zăpadă au pierit multă oameni. La Exiles au fost acoperite de zăpadă mai multe femei. În Starone au pierit 5 persoane.

Din Port-Said se anunță, că în urma unei furtuni mari a incetat navigația in Canalul Suez. Toate corăbile sunt în siguranță.

In orașele mări e mare și mizeria. Din Viena se face cunoscut, că la 8 Ianuarie s-a luat viață un lucrat franzelar într-o dimineață cu soția sa, neputându-și agonisi desfășura mijloace de trai. Bătrânu desparte incercarea săi tâia gâtul cu un briț, dar a pierdut curajul și apoi a ales să moară, punând capul la sobă plină cu ieratic, al căruia gaz a fixat pe ambii soți.

Tot int'acea zi s'a impuscat într'un otel din Viena două tineri, un băiat de prăvălie și o casatorie, care nu având în jocă nu puteau trăi niciunul cu amorul.

Un bancher mare din Paris a d. într'ună din zilele trecute o soare și în anticameră a lipit șurătorul său, cu litere mari: "Damele sunt rugate să depună armele în garderoabă".

Într-o cafenea din Budapesta, acum câteva zile, s'a cîrtă la joc de cărți funcționarul Iulius Temesfy și medicul Emil Kositska. A doua zi a urmat un dușcu pistolul într-o dumbră din lăgăras. Tamasfy, care trecea de cel mai frumos băbat din capitala Ungariei, a primit un glonț în piept și a căzut mort pe loc. El n'a facut uz de arme sa, pentru că adversarul său trăise înainte de timp și de aceea acum este urmarit de poliție.

Din cătei dueluri s'a întempletat in Austro-Ungaria in timpul din urmă se vede, că acolo nu se bat cu gogoș.

Din Viena se anunță, că Zubovici, un căpitan cunoscut ca bun călărit, dar și zorbăgiu, care a avut mai multe procese și un duel pentru insulte, a fost provocat înălțat de căpitanul Alexei de Simor. Duelul s'a făcut într-o casă și Simor a fost rănit. Se crede însă, că lucrurile nu se vor opri aci.

Ziarul «France» spune, că marele poet Victor Hugo este bolnav. El zace de căteva zile.

Regele Umberto al Italiei a trimis regelui Spaniei 30,000 franci pentru victimele cutremurilor de pămînt.

Din Roua se telegrafașă: Don Carlos, care călărește sub numele de duce al Castilei, a sosit la 13 Decembrie în Bombay. El este însoțit de ducel Paul de Mecklenburg-Schwerin, care poartă numele baron de Malchin. Don Carlos, care suferă de gât, va sta două luni în India.

VARIETATI

ELEFANTII și EPURII

Fabula sanscrită

In țara elefantilor, în insulele Bad sau dacă vreți în insulele Venuțul, s'a înțepat o dată un an de ușăciune așa de mare n'căt elefantii îmbolțit de ste, și neputând găsi apă, se adresă la împărătelor lor cerându-să ia măsură de îndrepătre dăca nu vrea să-i vadă pe toți pieridi. Împărătelor poruncu numai de căt să se caute apă peste tot locul și în sfârșit se descoperi un izvor de apă vie căreia cel veci și deteseră numele de řas-mamah, adică făntănată a lunii. Împărătel veni cu toaă armata lui și și-aseză lagărul aproape de făntăna asta. Dar iepurii cari și-a venit acolo cuibul lor se sperări pentru că elefantii la fiecăruia se faceau și roba de cătăva iepuri.

Într-o zi iepurii se adunară și se duseră la împărătelor lor să roage să-i scape de vrăjăma lui cotropitor.

„Stii bine, le zise el, că eu și tu suntem pe tron numai pentru binele și usurarea supușilor mei, dar mi-e certul un lucru, peste puterile mele; eu toate acestea sfatuști-vă voi într-o mijloc de săptămâni și să vă aduc la un mijloc și să o să mă silesc din toate puterile ca să-l fac să îsbutească”.

Un iepure violență, văzând pe împărătel așa de incurcat și induioșându-se de nenorocire, ce apăsa pe popoul său, ești din rând și zise:

„Sire, maiestatea voastră se poate că un împărătel drept cănd vă neliniștește gruia ce aveți pentru odihna noastră, și cănd ne dați libertatea ca să ne dăm părerea noastră, a cărui inspiră îndrăzneașa a vă împărtășii și născocire a mea ca să dinținătă asta pe elefanți. Sire, permiteți-mă că să mă du la împărătel elefantilor în calitate de ambasador și consimt că să alegăti încă pe cine-vă să mă insotescă pentru că să poată să spui tot ce se va întempla.”

— Ba nu, răspunse cu multă bună voință împărătel, nu vreau să băge nimănii de seama faptele d-tale, pentru că te cred credincios; date în numele lui Dumnezeu și să tot ce vei crede de cuvintă; numai să îți aduci aminte că un ambasador este organul unui împărătel; trebuie ca toate discursurile sale să fie căntărite și vorbele sale să fie tot atât de nobile că și portul, pentru că reprezentă pe stăpânul său. Ca ambasador trebuie să își amintesc că nu înveță din stat. Am auzit că unu din cei mai mari monarhi ai lumii se deghiză adeseori și se facea chiar ambasador al său. Ca să împlinească cine-va

că demnitatea caracterul acesta, iacă ce calitate trebuie să aiă: strănicie, eloquence și lumină de înțindere nemărginită: un spirit violent nu potrivește cu slujba aceasta. Mai mulți ambasadori, printre vorbile astăzi, au afișat tulburările în regat, și altii, printre vorbă dulce și plăcută, au împăcat pe cei mai invinsuți vrăjitori.

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

După ce zise vorbile acestea, se despărță de împărătel și se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Împărătel elefantilor se înfricoșă când l-aузi vorbind astfel și zise sălăriate sco-pul ambasadorului lui.

Luna, zise iepurele, mă trimes acică să spui că orășe ne îngămă de mări-ri și despreuște pe cei mici, merită moarte. Vol nu văță multumit numai să apăsești pe cei mici, ci și avut și cutenzea să tulbură și făntănată lună, unde totul este curat. Te înștiințez să te îndrepătezi, căci altfel vei fi amar pădespit. Dacă nu credeti cuvintelor mele, veniți de vedere în făntăna și pe urmă retragă-te.”

Împărătel elefantilor se sprijină când l-a spus iepurele, te ațipriat cu prea putin respect de făntăna și pătrunse într-o zonă să nu se poate falsifica chinina printreșansa. Pentru recunoașterea sulfatului de chinonină intr'o chinină ce presupunem că l-ar conține, disolvă sărarea chininică suspectă în 40 părți apă ferbinte, care prin răcire va deveni mai mare parte de sulfat de chinonină și reține în suspensie tot sulfatul de chinonină; său o disolvă în apă acidulică cu acid sulfuric, sărușă excesul de acid prin amonică și adăugă o soluție saturată de fosfat de sodă. Se va forma astfel un fosfat de chinonină prea solubil și un fosfat de chinin puțin solubil. — Prin filtrare reținem în filtru sărarea de chinonină, iar cea de chinonină trece cu lichidul din care o putem extrage.

O altă incercare: un gram de sulfat de chinină solat în 15 gr. din mixtura următoare: 2 părți cloroform și o parte alcool absolut, ne valăsa prin evaporație un rezidu de amorf și transparent dacă sulfatul de chinonină conține sulfat de chinonină său de chinidină și va fi cristalin dacă chinonină va fi pură; — Mai mult, dacă acest rezidu este încălzit cu 5 centimetri cubi de apă, apoi adăugă 5 centigrame sal Segnetti; precipitatul format lă reținem pe un filtru; l'iquidul filtrat îl adăugă un volum egal de amonică, care va rămăne lăpide dacă sulfatul de chinonină va fi pur; și din contră ne va da un precipitat, dacă va conține sulfat de chinonină său de chinidină (O Hesse).

Sulfatul de sodă, magnesie, calce, sal amonică, Zahăr de trestie, manita, fecula, salicină cu care adesea se falsează sulfatul de chinonină sunt insolubile în amestecătură de mai sus (adică în cloroform și alcool absolut Ph. 1874).

Pe lăngă alte incercări pe care sprijinul nu mi permite a le cita precum și dificila lor executare sunt constrainsă termina cu aceasta: Un dran dintr-un chinin suspect introdus într-un tub cu capacitatea de 20–25 centimetri cubici îl adăugă 10–12 centimetri cubici de ether sulfuric puris-imus; batem și adăugă 2 centimetri cubi de amonică lichid; dacă sulfatul de chinonină va fi pur se va disolva fără rezidu în această amestecătură de amonică și ether. De va conține chinonina va rămăne nedisolvată cu formarea unui deposit alb caseos, ce va pluti între amonică și ether.

Sulfatul de chinonină este alb, inodor, amar și puțin solubil în apă; solubil în alcool și ether, este usor susținut. Evaporat pe o placă său capsulă de platiniu, nu trebuie să lase nicăi un rezidu, fapt care probează că nu conține substanțe anorganice. — Manita și zahărul lasă un rezidu carbonos.

Acidul sulfuric rece nu trebuie să-l coloreze în roșu; contrariu, va fi falsificat cu salicyna. Dacă sulfatul de chinonină nu va fi perfect solubil în ether, se poate bănuia că conține chinonina, care o vom recunoaște prin tanin, ce ne va da un precipitat alb cu chinină și nu vom avea cu cinchonina. Tintura Iodi dă un precipitat brun portocaliu cu un chinin puruinsă și cu cinchonina. — Polysulfurul de potasium solut turnat în o mixtură ferbinte de o sare chininică suspectă va precipita chinina intr'o masă roșie te-rebentinoasă, care se întăreste prin răcire și la aspectul unei resine.

Falsificarea sulfatului de chinonină prin sărurile de cinchonină și chinonină se operă în mare întindere în comărcul American. — Franța prin lege specială toleră reziduul trei la sută din cinchonina (Z.).

Sărurile de carbunat de sodă servă la dosarea sulfatului de chinonină a diferitelor specii de coajă. Iată opinionele celebrului Dorvaul pentru cercetările și descoperirile fraudelor chinoninii atât de mult usitat și care adesea se primește fără cel mai mic control, zicându-se cum l'am cumpărat așa lăvend; fapt care mă îndeamnă să atrag atenția colegilor și proprietarilor farmaciști Români și cu deosebire a instituțiilor care și procură acest product direct din cele mai renomate fabrici său prin comisionarii ce nu se cătăva iepuri.

Cu căt ch'inulin va fi mai eltin cu atât mai mult ne face a pune un punct de întrebare asupra calității lui.

In urma acestei mici digresiuni, reviu asupra controlului ce face regre-tatul Dorvaul și Baudrinu.

In prima linie arata substanțele prin care s'ar putea falsifica citatul product atât de căutat. Iată acele substanțe: apa, sulfatul de calce, manita, sulfatul de soda, sulfatul de magnesie, sal amonică, zahăr de trestie, amydon, acid stearic, palmitic, sulfat de cinchonină, cafeina, salicină, sulfatul de chinidină, etc.

Iar pentru constatarea prezentei lor introduce sub formă de fraudă, procedă astfel: pentru un gram de sulfat de chinonină, lău cinci-zeci grame apă desălată la care adaoga 4–5 găte acide sulfuri și apoile de decompunere prin o soluție compusă din trei-zeci grame carbonat de sodă; — precipitatul înălțat la topire, dă prin răcire o masă solidă și care uscată căntărește numai 75 centigrame; iar pulverizată se disolvă cu totul într-o soluție de acid oxalic. — Amonicul asemenea precipita sărurile solute și acide de sulfat de chinonină și rezidu după eva-

porajunea acestei soluții trebuie a fi foarte amar. Sulfatul de chinonină pierde 8–12 la sută umiditatea la etou și coloră în verde smarald, prin apă clorată și adițională de amonică, dând naștere la hallechioquin (Brandes) și în roșu închis prin adăgare de clor, cyanur galben și apoi căteva găte de amonică (Vogel fils). — Materiale fixe sunt distruse prin foc; acidul pa'mitic nu și solubil în apă destilată, zahărul și manita pot fi recunoscute prin savoarea dulce a residuului căpătat prin evaporație după separarea prin filtrare a precipitatului produs prin amonică. (Christison).

Douăzeci părți apă ferbinte acidulată cu acid sulfuric disolvă complet sulfatul de chinonină fără ca la suprafață să fie ver-un glob oleos, care ar proba prezența materialelor grase; — prin răcire o adițională de tinctură de iodin trebuie să se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

După ce zise vorbile acestea, se despărță de împărătel și se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

Douăzeci părți apă ferbinte acidulată cu acid sulfuric disolvă complet sulfatul de chinonină fără ca la suprafață să fie ver-un glob oleos, care ar proba prezența materialelor grase; — prin răcire o adițională de tinctură de iodin trebuie să se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

Douăzeci părți apă ferbinte acidulată cu acid sulfuric disolvă complet sulfatul de chinonină fără ca la suprafață să fie ver-un glob oleos, care ar proba prezența materialelor grase; — prin răcire o adițională de tinctură de iodin trebuie să se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

Douăzeci părți apă ferbinte acidulată cu acid sulfuric disolvă complet sulfatul de chinonină fără ca la suprafață să fie ver-un glob oleos, care ar proba prezența materialelor grase; — prin răcire o adițională de tinctură de iodin trebuie să se duse la elefant. Dar mai multă dăjune la fel se găndi că dacă se va mesteca printre dănsi și sărăci se va strivit și cămarăzit lui. Pentru aceea se spu păturugă mare de unde chemă pe împărătel elefantilor, care nu era departe de acolo: „Eu sunt, zise deasupra, ambasador al lunii; ascultă ce am să spui din partea sa. Știi că luna este o zină și cărăputere nu este margină și că dănsa urașă deosebită minciuna.”

Sire, zise iepurele, dacă nu sunt înțelese, să te toate calitatele de care vorbește mașinătoare voastră, mă voi săili cel puțin să mă arăt că le am.

Douăzeci părți apă ferbinte acidulată cu acid sulfuric disolvă complet sulfatul de chinonină fără

